

“CENGIZ HOLDING” КОМПАНИЯСИ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ БИЗНЕСИНІ КЕНГАЙТИРИШ БҮЙИЧА ЯНГИ РЕЖАЛАРИНИ ТАҚДИМОТ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 8 август куни Туркияning “Cengiz Holding” компанияси бошқаруви раиси Мехмет Женгиз бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Утрашувда ўзаро манфаатлы хамкорликни янада кенгайтириш, шу жумладан, мамлакаттамиз иктисолидиети тармокларни ривожлантириш ва модернизацияны кишиш бўйича кўшма лойхаларни амалга ошириш масалалари кўриб чиқилди.

Таъқидлаш жоизи, Туркияning етакчи кўп тармокни холдинги иштирокида ўзбекистонда икита лойҳа мусвафакиятни якунланди — Тошкент ва Сирдарё вилоятларида умумий куввати 460 мегаваттни замонавий электр станциялар ишга туширилди.

Утрашув чоғида давлатимиз раҳбарига ушбу энергетика обьектларининг кўрсаткичлари тўғрисида бағасирик ахборот берилди.

Бундан ташкари, Президентимиз Жиззах вилоятда куввати 500 мегаваттдан зиёд бўлган янга бир электр стансияни курилишига старт берди.

“Cengiz Holding” компанияси томонидан умумий кўймати 5 миллиард доллардан зиёд бўлган янги лойхаларни амалга ошириш режалари тақдимот қилинди.

Автомобиль ўйлари ва туннелларни модернизацияни кишиш ва кўриш, геология-қидирув ишларини бажариш ва истиқболли фойдали қазилма конларини ўзлаштириш, энергетика инфраструктуриларини давлат-хусусий шерлиник шартларida бошқариш шундай лойхалар жумласидан.

Ўзбекистон етакчиси туркиялик инвестор иштирокидаги истиқболли лойхаларни тез фурсатда тайёрлаш бағисирик ахборот берди.

ЎЗА

Адлия вазирлиги ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ва Франция Республикаси Ҳукумати ўртасида тузилган Амалга оширув келишувига белгиланган тартибида юридик хулоса берсин.

2. Лойиха доирасида “Ўзбекистон Республикаси Ташки иктисолиди фаолият милий банки” АЖ томонидан 20 миллион АЖ доллари мидорида тақдим этиладиган кредитнинг гаров таъминоти сифатида “Белдирий-Чимён-Нанай” халқаро умуммавсумий курортини куриш қилиш бўйича лойҳа оғизида “Чимён” халқаро умуммавсумий курортини куриш ва эксплуатацияни кишиш бўйича лойҳа оғизида (кейинги ўрнларда — Лойиха)ни амалга ошириш учун Молиявий протокол хамда ушбу протокол бўйича 2022 йил 22 ноябрда ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ва Франция Республикаси Ҳукумати ўртасида 47,9 миллион евро мидорида қароз маблагларни жалб қилиш юзасидан Амалга оширув келишувига имзолангандиги мажлумот учун қабул қилинсан.

3. Лойиха худуди чегарасигача ташки мухандислик тармоклари ва инфраструктурила обьектларини баро этиш ишларини бажариша:

Давоми 2-бетда

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг

ҚАРОРИ

“ЧИМЁН” ХАЛҚАРО УМУММАВСУМИЙ КУРОРТИ КУРИЛИШИНИ ЖАДАЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КИТОБИНГИЗНИ ЎҚИДИМ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ФЕНОМЕНИ ЧУҚУР ТАЛҚИН ЭТИЛГАН САЛОҲИЯТЛИ АСАР

Улкан тарихий янгиланишлар чорраҳасида яшаямиз. Ишонмасангиз, бугунги ҳәётимиз уммонининг бетиним мавланишига теран назар солинг.

Ортимизда:

- ☒ ҳалқимиз янги таҳрирдаги Конституциямиз учун овоз берган умумхалқ референдуми;
- ☒ муддатидан илгари ўтказилган Президент саллови;
- ☒ кайта сайланган Президент Шавкат Мирзиёевнинг лавозимига кириши тантанали маросими каби бири-бираидан аҳамияти ижтимоий-сиёсий воқеалар тарих саҳифаларига муҳрланмоқда.

Олдинда мамлакатимиз мустақилигининг 32 йиллиги ва Инсон хуқуқлари умумжаҳон декларациясининг 75 йиллиги тантаналарига қизғин тайёрларик кўрилмоқда. Шунингдек, жамоатчилигимиз “Ўзбекистон — 2030” стратегияси ва уни 2023 йилда амалга ошириш чора-тадбирларини лойхаларини атрофлича мухокама кириши.

Шундай долғали кунларда мутолаа этиш бахтига мусассар бўлганинг юнуси ёттиборли асар — “Янги

Давоми 2-бетда

ИНФРАСТУРУЗИЛМА

ОБОД ҚИШЛОҚ – ЎРТ КЎРКИ

“Инфратузилма” атамаси XX асрнинг 50-йиллари ўрталарида иктисолиди адабиётларда кенг кўлланилган. Унга аҳоли эҳтиёжини қондириш мақсадида иктисолидиёт тармокларida фаолият кўрсатадиган хусусий тадбиркорликнинг ривожланиши учун кулаги мухитини таъминловчи умумий хизмат кўрсатиш тузилмалари маҳмий сифатида қаралган.

Давр шиддати, технологик тараққиёт инфратузилманин мазмуни, вазифаси ва қамровини янада кенгайтириб боряпти. Хусусан, айни пайтада келиб, у орқали транспорт тизими фаолиятини таъминловчи тузилмалар, барча турдаги маҳсулот ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш ва уни ривожлантиришнинг

ЯНГИ ҲАЁТ УЧУН, ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН УЧУН! ЎЗГАРИШЛАР ШУКУҲИНИНГ яқаҷоний ифодаси

БУ ХОРИЖДАГИ ВАТАНДОШЛАРИМIZ ТАҚДИРИДА
ХАМ ЎЗ АКСИНИ ТОПМОҚДА

Мустақиллик байрами
яқинлашавергани сайн ўтган
йилларда эришган ютуқларимиз
ҳакида ўйлаймиз. Кечаги ва
бугунги ҳәётимизни таҳлил
ва таққос нуқтаги назаридан
баҳолаймиз. Бу анъана кейинги
йилларда, айниқса, шукуҳли тус
олди. Боиси, янги ўзбекистон
ислоҳотлари замонида, аввало,
ҳалқ манфаатлари биринчи
ўринига кўйилмоқда, одамлар
ҳаётдан рози бўлиб яшаш учун
барча имкониятлар сафарлар
этилмоқда. Пировардида бугун
ҳәётимизнинг ҳамма жабхасида
катта-катта янгилниклар бўй
кўрсатиб, ҳәётимиз мазмун-
моҳиятини тубдан ўзгартириб
юборди.

Булар ҳакида жуда кўп ва хўп гапириш мумкин. “Янги Ўзбекистон” газетасининг жорий йил 3 август сонидаги фанлари доктори, профессор Абдухалил Маврӯловнинг “Бўлар экан-ку ёхуд буғуннинг кечадан фарқи ни-мада?” сарлавҳали таҳлилий-таққосий мақоласи чоп этилди. Биргина мана шу мақолани ўқиган киши кўз олдида кечанинг бугундан фарқли жиҳатлари аниқтимиқ намоён бўлиши шубҳасиз.

Шу маколадан руҳланган ҳолда, бугун биз янги ўзбекистонда амалга оширилган яна билга катта ислоҳот — хориждаги ватандошларимиз билан тикланган алоқалар ҳакида ёзишга жазм этидик.

Бу ҳаҳда суз юритишидан олдин эса Президентимиздан 2023 йил 27 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақилигининг ўтиз иккӣ йиллик байрамига тайёргарлик кўриши ва уни ўтказиш тўғрисида”ти карор мазмун-мояхияти тўхталашини лозим топдик.

Карорда ўтган тарихан киска вакт давомида элемимизнинг фидокорона меҳнати ва қатъияти билан милий ўзлигимиз, қадимий тарихимиз, бой маданиятизимиз, эзгу қадрият ва анъаналаримиз кайта тикланганни, давлат ва жамиятни ўзларига туб асослари ўзгариб, мамлакатимиз дунё ҳамкәмиятида муносиб ўрнига эга бўлгани таъқидланган. Шу билан бирга, мустақил тараққиёт ўйлайдаги кенг кўламли ислоҳотларимиз изил давом этиши, барча соҳа ва тармоклар ривожишини янги босқичга олиб чиқиш максадида бугунги кунда юртимизда миллиат, тили ва динидан катта назар, ҳар бир фуқаро эркин ва фаровон яшайдиган янги жамият ва давлат барро этилаётган ҳақида килинган.

Ҳалқимиз янги ўзбекистонни, Учин-чи Ренессанс пойдеворини яратишга каратилган бу каби ислоҳотларни хар томонлама кўллаб-куватлаб келмокда. Айниқса, иктисолидиёт тармокларини жадал ривожлантириш ва тадбиркорликка кенг йўл очиши, янги иш ўрнларидаги яратиш, камбағалликни қисқартириш, аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, тиббий хизматлар ва таълим сифатини жаҳон стандартларига мослаштириш, шаҳар ва қишлоқларимизни обод қилиш, юртимизнинг халқаро обрў-эътиборини юксалтириш йўлида эришилаётган натижаларни хар бир ватандошимиз ўз ҳаётида сезиз, теран хис этаётир.

Давоми 3-бетда

МУСТАҲКАМ РИШТАЛАР

САЛОМ СЕНГА ЎЗБЕКИСТОНДАН!

Ватанини таниш

Дунёга кўз очган гўдак учун она бағри — Ватан, оқ сути — ризқ. Демак, биз Ватанини илк бор волидами чекрасида кўрамиз. Фоз-ғоз юра бошлаганимизда эса бу олмада ер борлигини англай бошлаймиз. Ўйлаб кўрсан, мурғак тасаввуримиздаги Ватан — биз учун Шунинг учун хам Ватан сўзига Она сўзининг эш бўлиши

бати унга эргашиб юради. Агар у том маънода ватандар вар бўлса, Ватан уни бир нафас ҳам тарқ этмайди. Айтган сўзида, босган қадамида, очган кўзида ўз юртини, ҳалқини кўради. Ўзга юртлар кинчалар музазам бўлмасин, қиник кинчони томаган мукаддас гўша согинчи уни энтиқиравади. Чунки бу согинчи, аслида, она, ёру бирордада, азиз қон-қариндошлар согинчи. Фарзандини согинчи она, онасини согинган фарзанд, агар табиъор жоиз бўлса, бундай тотли согинч — барча согинчларнинг аълоси дейиш мумкин. Бу бордаги сўзимизни мухтасар қилсан, Ватанини таниш ана шундай бошланади.

Давоми 6-бетда

ИНФРАТУЗИЛМА

ОБОД ҚИШЛОҚ – ЮРТ КҮРКИ

**Абдурауф ҚОРЖОВОВ,
иқтисодий шархловчи**

Бошлиниши 1-бетда

Қишлоқларнинг меъморий қиёфасини янгилаш, ахолининг турмуш маданиятини яхшилаш, деганда, энг аввало, йўллари равон, ичимлик сув, электр энергия, табиий газ билан таъминланган, замонавий бочга, мактаби ва ихчам бўлса-да, шифоноси бўлган масканлар ўз ўнгимизга келади. Қишлоқ билан туман ёки вилоят маркази орасидаги масофани автобус ёки йўналиши таскилчи фикри асосида шакллантирилиши мўлжалланган.

Одамларни кийнаб келаётган муаммоларни кўпроқ ҳал этиш мақсадида 2023 йилдан бошлаб Қоракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бюджети кўшимча маблагларнинг 30 фоизи ҳам фуқаролар фикри асосида йўналтириладиган бўлди. Бунгача бундай талаб факат туман-шаҳар-

нади. Саралашдан ўтган лойихалар 27 августдан бошлаб овозга кўйилади.

Бу йил маҳаллаларга ажратилётган умумий маблаглар кўлами 25 триллион сумга етказилиши, "Ташабbusli бюджет" дастури доирасида ўтган йилга қаранди, бюджетдан 3,5 баробар кўп — жами 8 триллион сўм йўналтирилиши кўзда тутилган. Шундан 4 триллион сўм "Обод қишлоқ" ва "Обод маҳалла" дастурларини яхоматчилик фикри асосида шакллантирилиши мўлжалланган.

Одамларни кийнаб келаётган муаммоларни кўпроқ ҳал этиш мақсадида 2023 йилдан бошлаб Қоракалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бюджети кўшимча маблагларнинг 30 фоизи ҳам фуқаролар фикри асосида йўналтириладиган бўлди. Бунгача бундай талаб факат туман-шаҳар-

20 тумандаги жами 170 та маҳалла фуқаролар йигинида йўл-транспорт инфратузимаси, мухандислик-коммуникация тармоқлари, электр таъминоти тизимини яхшилаш, болалар боғчалири, умутълим мактаблари каби ихтимой объектларни куриш ва реконструкция килиш назарди тутилган, — дейди лойиха ракбари Зокир Рахимов. — Ушбу жараёнда ресурс тековчи ва экологик тоза техно-

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁСУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК АЛИФБОСИДА УҚИШ УЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР КИЛИНГ.

Давлатимиз раҳбари ўтган йил 18 август куни Саудия Арабистонига давлат ташрифи доирасида Ислом тараққиёт банки (ИТБ) президенти Мухаммад бин Сулаймон Ал-Жасири кабул кыланган эди. Учрашувда ИТБ билан шерлиқи жадал ривожланатётгани, уй-жой коммунал инфратузимали модернизация килиш, қишлоқларни, соглигни сақлаш, тъллим, сув хўжалиги, тадбиркорлик ва бошقا соҳаларни ривожлантириши бўйича умумий кўймати 1,2 миллиард долларлик лойихалар амалга оширилётгани, йил якунигча 1,6 миллиард долларлик ўта мумкин лойиха ва дастурларни молиялаштириши маъкуллаш назарда тутилган алоҳида дастур кабул килингани ҳам қайд этилган.

Ихтисодиёт ва молия, Инвестициялар, саноат ва савдо вазирликлари ҳамда Марказий банкда бўлиб ўтган учрашувларда Ўзбекистон ва ОИИМ ўртасидаги молиявий-техник ҳамкорликни кенгайтириши, мавзуд лойихаларни амалга ошириш бўйича бажарилган ишларни бугунги холати мухоммад килинди. Жўмладан, энергетика, инфратузимали ривожланниш, транспорт ва тиббёт каби йўналишларда умумий кўймати 2,4 миллиард доллардан ортиқ бўлган 13 лойихани ўтига олган жорий инвестиция портфели ҳажми ўшишининг ижобий динамикаси эътироф этилди.

Ўзбекистон лойихаларнинг учийллик жараёни бўйича биз билан ҳамкорлик қилаётган биринчи давлатидир, — дейди Людгер Шукнхет. — Бизнинг асосий эътиборимиз, албатт, инфратузимани барпо этиш, инсон капиталини мустаҳкамлаш, хусусий секторни

ривожлантириш, шунингдек, иклим ўзгарishi салбий оқибатларининг олдини олиш бўйича глобал масалаларни илга сурисиши каратилган. Мамлакатнинг билим саноати ҳамкорлигимизни янада кенгайтиришдан маңбафтадордиз. Ўзбекистонда ташрифимиз саноати ўтгани ва мамлакатнинг келажакдаги таълбларига жавоб берадиган инфратузимали ривожлантириш бўйича ўзаро мажбуриятимизни кўриб чиққанимиз

роҳаатлар жараёни амалга оширилишининг самарали ташкил этилганидир. "Қишлоқ инфратузимасини ривожлантириш" лойихаси замонавий инвесторларни ташкил этилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Маълумки, Ислом тараққиёт банки гурухи 1973 йил ташкил топган. Буш қарори Саудия Арабистонининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Маълумки, Ислом тараққиёт банки гурухи 1973 йил ташкил топган. Буш қарори Саудия Арабистонининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат азо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард доллардан зиёд.

Учрашувда камбагалликка карши курашиш ва ахоли турмуш даражасини ошириш, қайта тикланувчи энергия манбаларини жорий этиш, транспорт инфратузимасини модернизация килиш, хусусий секторни ривожлантириши борашибидаги дастурларни кўллаб-куватлаш ва илгари суриси масалаларига алоҳида ётилди.

Бинонабар, мамлакатимизда Жаҳон банкининг Ҳалқаро тараққиёт уюшмаси ва Осиё инфратузимали инвесторларни ташкил этилди. Ҳалқаро тараққиёт банкининг Жиҳада шаҳрида жойлашган. Бунгига кунда банкка 60 жаҳон давлат

Сўнгги беш йилда юртимизда хонадонлар 1,2 миллионтага, корхоналар сони эса 260 мингтага кўпайган. Агар хонадонлар, таълим муассасалари, ишлаб чиқариш корхоналарининг "уз қўёши" бўлса, электр истеъмолининг йилдан-йилга ошиб бораётгани, ресурслар қисқариб бориши ва қимматлашиши ташвишли ҳолатта айланмайди.

ХАР КИМНИНГ ЎЗ "ҚУЁШИ" БЎЛСА...

Экологик муаммолар, табиий манбалар тақчиллиги кузатилаётган бутунги даврда сув, ёқилги-энергетика ресурслари захираси йил сайн қисқариб, уларга бўлган талаб, аксина, ортиб бормоқда. Мазкур ҳолатлар кайта тикланмайдиган манбалар муқобилини яратиш, улардан кенг ва самарали фойдаланишина тақозо этмоқда. Замонавий тараққиёт, илгор изланиши хамда илмий ихтирилар ресурстежамкор технологияларни жорий этишига кенг йўл очишли. Бундай изланишлар эса қўёш нурлари ер юзига факат ёрғуллик тарқатади, деган тушунчанинг тор эканини кўрсатади. Заминимизни чарогон қўлаётган ёғудулар айни пайтда аҳоли хонадонлари, ишлаб чиқариш кувватларини экологик тоза энергия билан таъминлаётганига гувоҳ бўлиб турибиз.

**Муродхон ҚОДИРХОНОВ,
Наманган давлат педагогика
институти ректори в.в.б.**

"Яшил энергетика"нинг асосий вазифаси нима, деган савог тугилди. Жаъвоби эса оддий, энг аввало, энергетика соҳаси орқали иктиносидӣ йўналишларни бир маромада ушлаб, ахолига сифатли электр энергияси етказиб бериш.

Глобал исиши, иктишим ўзгаришлари, табиий бойликларнинг тугаси билан бояғлик муммом ва мунозаралар юзага келган бир пайтда ривожланган ҳамда ривожланётган давлатлар геотермал сув ва шамол каби кайта тикланмайдиган энергия тизимига ўтишин аллакачон бошлаб ўзборган. Бундан кўзланган ягона мақсад — атмосфера ифлослашнишнинг олдини олиши хамда муқобил ресурслардан оқилона фойдаланиши, электр хавфисизлигини таъминлаш.

Маълумотларга кўра, Швейцария энергиясининг яримдан кўпига гидроэлектростанциялардан, колгани атом энергиясидан олинади. Бу эса атмосфера тозалигини сақлаб, карбонат ангидрид газининг улушкини камайтиради. Яна биттаси гидрокомплексти энергия. У энергияни узоқ вақт тоза шаклда саклашга имкон беради. Бунда сув юкорига кўтарилиди ва у пастга тушиш жараённида электр энергияси ишлаб чиқарилади.

Кайта тикланувчи энергия соҳаси ривожланшида уч мезон бор — ўзқининг географик жойлашваси, табиий ресурсларнинг қайда дарахада мавжудлиги, мамлакатнинг молиявий имконияти. Бу хамманинг қонози бир хил қайнайтиради, дегани. Масалан, Исландия геотермик — ер бағридаги иссиқлиқдан фойдаланиши борасида улкан салоҳиятга эга бўлса, Италия ва Испания қўёш энергияси бўйича илгарилаб кетган. Данія, Нидерландия ва Германия шамол энергиясидан фойдаланишида Европа Иттифоқида ётаки.

Маълумки, аҳоли сонининг ўсиб бориши инсон капитали саломги ортиши, шу билан бирга, табиий ресурсларнинг камайтиши олиб келади. Бу, уз навбатида, соҳа мутахассисларини янги энергия манбаларини аниқлаш, креатив фоязлар кашш қилишга унайдайди. Таъкидлаш кераки, республикамизда кайта тикланувчи энергия манбаларидан кенг фойдаланиши янада ривожлантириши бўйича кенг кўламли исполнаторлар амалга оширилмоқда.

Сўнгги йилларда саноат тармоқларига йилларда саноат тармоқларига "Яшил иктиносидӣ" тизимини жорий килиш, ижтимоий соҳада энергия самарадорлигини ошириш ва кайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланишини кенгайтириш, инновацион тараққиётни жадаллаштириш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланишини бўйича кенг кўламли ишлар бажарилмоқда.

Жумладан, тараққиёт стратегиясида иктиносидӣ электр энергияси билан узлуксиз таъминлаш хамда "Яшил иктиносидӣ" технологияларини барча соҳаларда фаол жорий этиши, иктиносидӣтнинг энергия самарадорлигини 20 фойзга ошириш бўйича вазифалар белгиланган. Бунда, 2026 йилга келиб

электр энергияси ишлаб чиқариш кўрсаткичини қўшимча 30 миллиард киловатт-соатга ошириб, жами 100 миллиард киловатт-соатга етказиш кўзда тутилган. Бу шунчаки ракамлар эмас. Энергиянинг бир турдиган фойдаланишида янги имкониятларни ишга солсан, бошқа бир турнинг тежалишига эришамиз. Масалан, 2026 йилга қадар кайта тикланувчи энергия манбалари улусини 25 фойзга етказиш эвазига йиллига қарийб 3 миллиард метр куб табий газни иктиносидӣ килиш мумкин. Энди тараққиёт стратегияси доирасидаги 2026 йилга бориб Ўзбекистонда умумий куввати 8 минг мегаваттга тенг қўёш ва шамол электр стансиялари ишга тушурилгандағи фойдаланиши боласак, тасаввуримиз янада бойийди.

Ийлнинг деярли уч юз куни қўёшли саналадиган юртимизда муқобил энергиядан фойдаланиши имконияти жуда катта. Яъни икlim шароитимиз қўёш стансияларини куриш орқали жами 600 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқариш имконини беради. Бу — бугунги кунда Ўзбекистоннинг энергияга бўлган жами эҳтиёжидан 8 баробар кўп. Анлаганингиздек, имкониятдан ўринни фойдалансан, соҳада кузатилаётган муаммолар ҳақида гапиришга ўрин ҳам қолмайди.

Наманган давлат педагогика институтида барча таълим йўналишларни талабалар учун "Икlim ўзгариши

ва экологик мослашув" мавзусидаги маҳсус курс жорий этилиб, етакчи мутахассислар томонидан улрага юз берадиган табийи, антропоген таъсириларнинг ўзгариши ва ортиб бориши, биосферанинг экологик оқибатлари натижасида икlim ўзгариши, табиий ва ишлаб чиқариладиган энергия ресурсларидан оқилона фойдаланиши каби глобал, минтакавий ва маҳаллий муаммолар тўғрисида билим беради. Истебъом килинаётган электр энергиясида ишлаб чиқариш учун кўмир, нефть ва газ каби кимматбахо ресурслар кўпласбидан сарфланнишга алоҳида ётибор қартилиб, бу турдаги энергия манбалари нечолик кимматбахо маҳсулот эканни тушунтириб борилади.

Шунингдек, таълимнинг барча босчичларидаги табиий ресурсларни мухо- фаза қилиш ва ундан самарали фойдаланишининг педагогик механизмилари амалиётта табтиқ қилинади.

Электр энергиясига бўлган эҳтиёж мұассасанинг ўзида қопланмоқда

Наманган давлат педагогика институти доенти Бахтиёр Камолов муаллифигида умумий ўрта таълим мактабларидаги 108 фойдаланбончи синф ишқувчилири учун она табитини асрар ва мавжуд табиий ресурсларни муҳофаза килиша оид билим ва кўнингларни шакллантиришга йўналтирилган "Экологик алифбе" номли электрон усбулий кўлумниша тайёрланни, укитувчилар методик сифатида тақдим килинган.

Кўвонарлиси, институтимизда кайта тикланувчи энергия манбаларидан унумли тарзда фойдаланмоқда. Жумладан, жорий йилда институтнинг асосий ўкув биносига 108 киловатт ва талабалар турар жойига 36 киловатт, умумий 144 киловатти муқобил энергия манбалари ўрнатилди. Талабалар турар жойига ўрнатилган қўёш панеллари кунига ўртача 220-240 киловатт, асосий ўкув биносига ўрнатилган 108 киловаттли қўёш панеллари эса кунига ўртача 660-680 киловатт электр энергиясида ишлаб чиқармоқда. Бу билан таълим мұассасасининг эҳтиёжи тўла ташунтирилган.

Эндиликда институт ўз истебъомидаги электр энергиясига ишлаб чиқариш имкониятига егалиги унга сарфланадиган маблаг тежалишига замин яратмоқда.

Энергетика тизимири ривожлантириш, истебъомчиларни энергия

ресурслари билан барқарор таъминлаш давлатимизда белгилаб олган вазифаларнинг энг муҳим йўналишларидан бирига айланди. Йил сайн энергияга бўлган эҳтиёж тобора ортиб бораётгани аслида ҳам шундай булиши кераклигини кўрсатади. Бу эса, ўз навбатида, соҳага энергетикамкор, илгор технологияларни жорий этиш, энергия ишлаб чиқариш ва фойдаланиши оқилона хамда самарадор йўлларни излаб топишни тақозо этмоқда.

Электр энергияси ишлаб чиқаришнинг қарийб 75 фойзи кам эмиссия манбаларидан олинса...

Мамлакатимизда электр энергиясига 85 фойзи газ ва кўмир хисобидан олинади. Инсоннинг асоси 85% газни иктиносидӣ килишади. Ҳалқаро энергетика агентлиги маълумотларга кўра, 2030 йилга бориб чиқириларни 40 фойзида ишлаб чиқаришнинг қарийб 75 фойзи кам эмиссия манбаларидан олинини керак булади. Яъни муқобил энергиядан фойдаланиши қанчалик оммалаштирилса, экологик муаммоларни ҳам шунчалик тез бартарада этамиш.

Инсоннинг теварик-атроф, жумладан, энергия истебъомига муносабатининг асоси ҳам болалик даврида кўйилади. Агар уйда ҳам, таълим мактабларидаги 80 фойзида бориб чиқаришнинг қарийб 75 фойзи кам эмиссия манбаларидан олинини керак булади. Яъни муқобил энергиядан фойдаланиши қанчалик оммалаштирилса, экологик муаммоларни ҳам шундай қўйикмани ўзлаштиради.

Афсуски, кўпчиликда табиий ресурслар гўёки тутамас бойлик бўлиб, фуқароларнинг энергетик хавфисизлиги факат давлат зиммасида, деган нотўғри қараш шаклланган. Биз энергия ресурслар чекланганда ва унга эҳтиёжкорона муносабатда бўлишимиз кераклигини мунтазам ўргатиб боришимиз зарур. Энергияни тежаш инсон фаролиги, кундаклик турмуш тарзига сингниши ва хатто қадрият сифатида шаклланши лозим.

Маълумотларга кўра, сўнгги беш йилда юртимизда хонадонлар 1,2 миллионтага, корхоналар сони эса 260 мингтага кўпайган. Агар хонадонлар, таълим мұассасалари, ишлаб чиқариш корхоналарининг "уз қўёши" бўлса, электр истебъомининг йилдан-йилга ошиб бораётгани, ресурслар қисқариб бориши ва қимматлашиши ташвишли ҳолатта айланмайди.

Индиликда институт ўз истебъомидаги электр энергиясига ишлаб чиқариш имкониятига егалиги унга сарфланадиган маблаг тежалишига замин яратмоқда.

Энергетика тизимири ривожлантириш, истебъомчиларни энергия

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК
АЛИФБОСИДА ЎҚИШ ЧУЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ оиласлар учун бу жуда зарур, албатта.

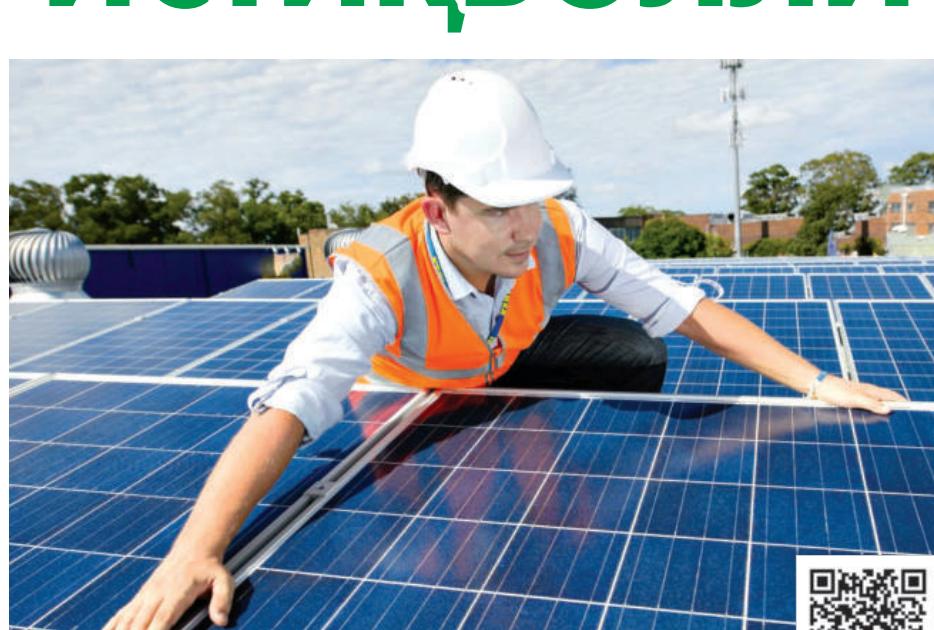
Айни вақтда Қўраузак туманида куввати 100 МВт. шамол электр стансиясини куриш лойиҳаси ҳам режалаштирилган.

Мамлакатимиздаги йирик электр марказларida ҳам ўз эҳтиёжини кондириш ва табиий ресурсларни иктисол килиш, муҳими, атроф-муҳим мусаффолигини сақлаш мақсадидаги кайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдалантиришга оммалашмоқда. Тахиато иссиқлик электр стансиясида якнада 1 МВт. кувватига эга фотоплактранда ташвишига мөнгүнга оширилди.

— Фотоэлектр стансияда монокристалл тилдаги 1500 дан ортиқ қўёш панели ўрнатилган, — дейди. Тахиато иссиқлик электр стансияси бўйлум бошларига Юнус Бобоқонов. — Ушбу стансия ишга тушурилшига оқилона фойдалантиришга оширилди. Бундан ташкири, 380дан ортиқ қўёш панеллари кучча ёритикини, 260 дона ҳаракат датагиги биланорга ўрнатилиб, 253,2 минг кВт. электр энергияси иктисол килинишига эшилди.

Кундуз туманида булинига кўнинг 100 фойзи қўёш панеллари ишлаб чиқаришга оширилди. Қўнинг туманида булинига кўнинг 100 фойзи қўёш панеллари ишлаб чиқаришга оширилди. Қўнинг туманида булинига кўнинг 100 фойзи қўёш панеллари ишлаб чиқаришга оширилди.

Коракалпогистонда жорий йил якунга қадар ижтимоий соҳа объектлари

УШБУ МАТЕРИАЛНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК
АЛИФБОСИДА ЎҚИШ ЧУЧУН МАЗКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

хонадонда 99 та хонадонда куввати 19,8 минг литрли қўёш сув иситиш курилмаги. Қўнинг туманида булинига кўнинг 100 фойзи қўёш панеллари ишлаб чиқаришга оширилди.

Коракалпогистонда жорий йил якунга қадар ижтимоий соҳа объектлари

корхоналарни мавжуд ювенинга оширилди. Қўнинг туманида булинига кўнинг 100 фойзи қўёш панеллари ишлаб чиқаришга оширилди.

Минажатдин КУТЛМИРУТОВ, "Янги Ўзбекистон" мухбири

— Унинг афзалликлари жуда кўп. Кундуз умуман электр энергияси соғи

